

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

21. marts 2023

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 122 (Alm. del) af 21. februar stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren beregne, hvor mange børn der var relativt fattige ud fra Danmarks Statistiks definition i perioden 2015-2021? Derudover ønskes en alternativ opgørelse af antallet af relativt fattige børn for perioden (2015-2021), hvis hel eller delvis økonomisk friplads i daginstitution lægges til den disponible indkomst

Svar

Indledningsvis skal det bemærkes, at Danmark ikke har en officiel fattigdomsgrænse.

Med henblik på at monitorere udviklingen i FN's verdensmål nr. 1.2 om at halvere fattigdom, har Danmarks Statistik (DST) i fravær af et officielt dansk fattigdomsmål udarbejdet tre fattigdomsindikatorer; lavindkomstgruppen, relativ fattigdom og økonomisk sårbarhed. Det skal understreges, at indikatoren for relativ fattigdom ikke er et egentligt fattigdomsmål. DST skriver i metodenotatet *Bag om relativ fattigdom* (2018) om fortolkningen af indikatoren:

”Fattigdomsindikatoren skal ikke tolkes som et egentligt fattigdomsmål, der objektivt viser antallet af fattige personer i Danmark, men som en indikator på udviklingen i relativ fattigdom. En relativ fattigdomsgrænse vil altid hvile på antagelser, idet mange valg skal træffes, når man skal måle fattigdom. Antallet af fattige afhænger således af disse valg. Det er derfor vigtigt ikke at tolke for hårdt på selve antallet af fattige, som fattigdomsindikatoren viser.”

Lavindkomstgruppen omfatter personer med en familieækvivaleret disponibel indkomst under 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen. DST's indikator for ”relativ fattigdom” omfatter personer, der i ét enkelt år indgår i lavindkomstgruppen.

Dog ses bort fra:

- Personer med en familieækvivaleret nettoformue (eksklusive pensionsopsparing) ved årets start, der udgør over 50 pct. af medianindkomsten i befolkningen.
- Personer i familier, hvor hovedforsørgeren er studerende.

- Personer under 25 år, som er flyttet hjemmefra i løbet af året.

I 2021 var der ifølge Danmarks Statistiks opgørelse 53.801 børn, som var omfattet af indikatoren for relativ fattigdom, *jf. tabel 1*.

Tabel 1
Børn omfattet af Danmarks Statistiks indikator i ét år, 2015-2021

År	Antal børn
2015	43.463
2016	52.397
2017	64.478
2018	61.185
2019	60.102
2020	56.497
2021	53.801

Anm.: Under 18-årige.
Kilde: Danmarks Statistik.

Det skal bemærkes, at Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom omfatter personer med en relativt lav indkomst i et enkelt år, mens der i den tidligere SRSF-regerings afgrænsning af økonomisk fattige indgik et varighedskrav på 3 år. Ifølge Danmarks Statistiks opgørelse havde 20.958 børn i 2021 været omfattet af indikatoren for relativ fattigdom 3 år i træk.

Økonomisk friplads og socialpædagogisk friplads indgår som overførsler i nationalregnskabet, hvorfor disse principielt kunne indgå i opgørelsen af disponibel indkomst. Der findes imidlertid ikke tilstrækkelige oplysninger til at opgøre virkningen på antallet af børn omfattet af DST's indikator for relativt fattigdom. Der er ikke tilgængelige oplysninger om, hvem der modtager hel eller delvis økonomisk friplads fra 2015 til 2019. Der er indsamlet statistisk data på individniveau om brug af økonomisk friplads til daginstitution fra år 2020 og frem som i øjeblikket kvalitetssikres til statistisk brug.

Hvis økonomisk friplads blev lagt til den disponible indkomst, skønnes det med nogen usikkerhed, at antallet af børn omfattet af Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom ville reduceres en smule. Det skyldes, at økonomisk friplads er målrettet personer med relativt lave husstandsindkomster. I modsat retning trækker det imidlertid, at indregning af økonomisk friplads i disponibel indkomst eventuelt kan bidrage til at øge medianindkomsten og dermed grænsen for relativt lav indkomst, hvilket isoleret set ville bidrage til at øge antallet af børn omfattet af indikatoren.

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Fungerende økonomiminister